

De Steense bunker

Woensdag 1 augustus

Met een gezapig gangetje peddelen mijn vrouw en ik na een verkwikkende krekensfietstocht de Schorrestraat in. Echt een aanrader op een zomerse avond fietsen tussen gouden tarwevelden en grasgroene polderweiden. Een oase van rust op luttele afstand van de drukke stad.

In de verte wenkt ons het scheve torentje van het Sint-Annakerkje met zijn talrijke terrassen.

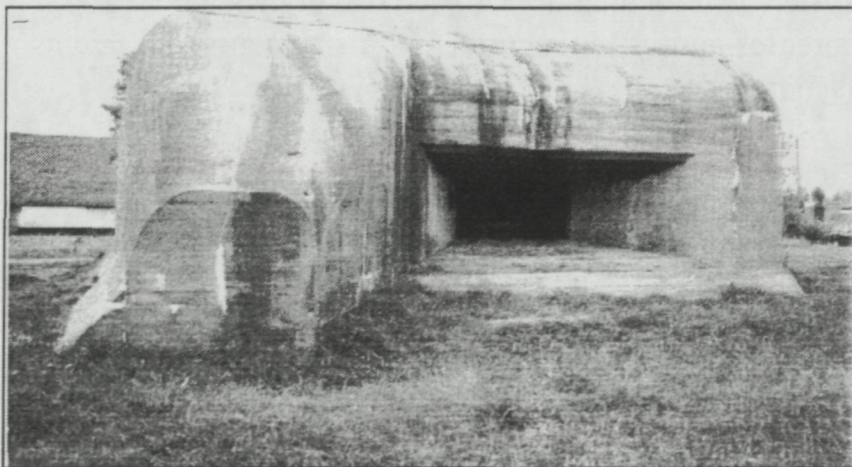
Snel probeer ik de vertrouwde contouren van de vier gevechtsbunkers van **Pz.Stp.Stene** te ontdekken. In de plaats daarvan doemt een enorme aarden wal (Atlantikwall?) op.

Die onttrekt twee van de vier bouwwerken aan het gezichtsveld.

Ter hoogte van de boerderij Theebus is de omheiningsdraad verdwenen. Die nodigt uit om de gevechtsbunker aan een nauwkeuriger onderzoek te onderwerpen. Maar eerst terrassen!

Donderdag 2 augustus

Gewapend met foto toestel, zaklantaarn en schrijfgerei bezoek ik de oorlogssite. In de Schorrestraat stal ik mijn fiets vlakbij de imposante bunker. (de tweelingbroer is dichtgemetseld)

BUITENZICHT

Vooraanzicht

In de achtergrond hoeve De Theebus (1805)

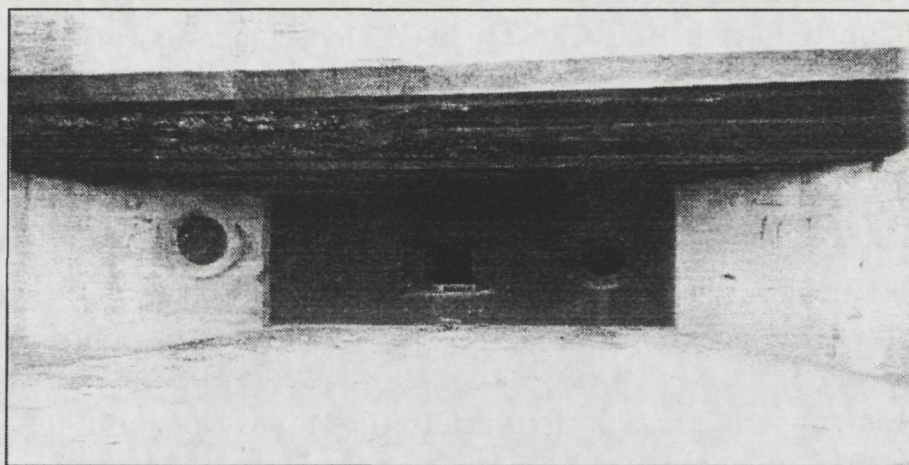
Sakkers en Houterman leren mij dat dit **een mitrailleurkazemat 630** is.

(**MG Schartenstand 60°**) Deze mitrailleurkazemat is een naar verhouding kostbare bunker, waarin 510m³ beton en 25 ton staal werd verwerkt.

Een zware mitrailleur en zes man personeel vonden hier een bomvrij onderkomen

Van dit bunkertype werden een 290 exemplaren gebouwd.

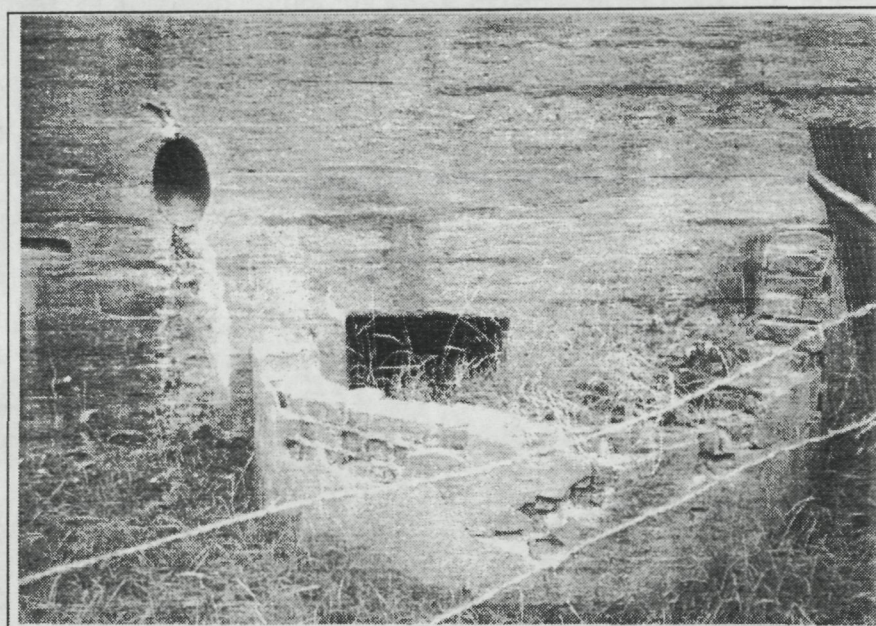
De mitrailleur was geplaatst achter een dubbele pantserplaat, bestaande uit 2 platen gepantserd staal van 10 cm dik. De pantserplaat was bij dit type 630 aansluitend aan de binnenmuur van de bunker geplaatst. Hierdoor fungeerde de 2 m dikke buitenmuur als lufel : een extra bescherming boven het schietgat.

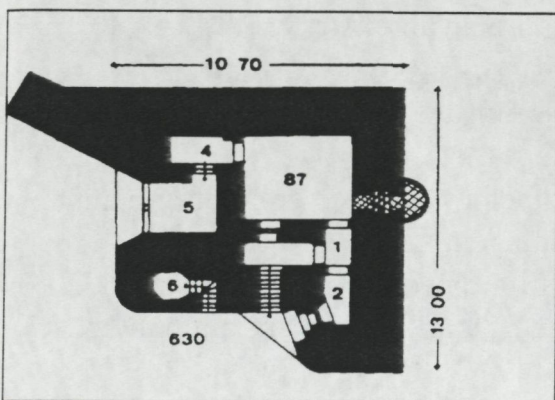
Pantserplaat
van de 630

Het vierkante gat diende voor de mitrailleur.
Het ronde gat diende voor observatieslot

Aan de zijde Schorrestraat is de bakstenenhalvecirkelvormige schacht van de Notausgang goed bewaard.

BINNENIN

Waarnemingen konden verricht worden via de externe, open observatieruimte (6:Tobruk genoemd).

De stalen treden zijn in perfecte staat.

De spreekbuis die verbinding gaf met het manschappenverblijf of gevechtsruimte is aanwezig.

De bunker heeft één ingang die verdedigd werd vanuit een flankeringsruimte (Nachkampfraum) en frontaal vanuit een schietgat in het bemanningsverblijf. Met een zaklantaarn baan je je een weg tussen vermolmde planken van een beddebak en andere rommel. In het bemanningsverblijf (87) is de bruine vies perfect bewaard.

Alle Duitse dienstteksten zijn in een uitstekende staat.

Kein Licht bei geöffneter Scharte (deze tekst is schuin in het schietgat aangebracht)

Eingangsverteitigung

Sprachrohr (spreekbuis)

jegliches Anschiesen von elektrischen Geräten gefährdet die Gesamtanlage und is daher verboten (bemanningsverblijf)

Tussen 87 en 4 is 'n verroeste staalplaat met 'n zwart opschrift : **KAMPFRAUM** (???)

Er bekruipt me echt een gevoel van : hier is iets van te maken!

Ik besluit de nieuwe Atlantikwall te beklimmen en 'n kijkje te nemen bij de andere gevechtsbunkers.

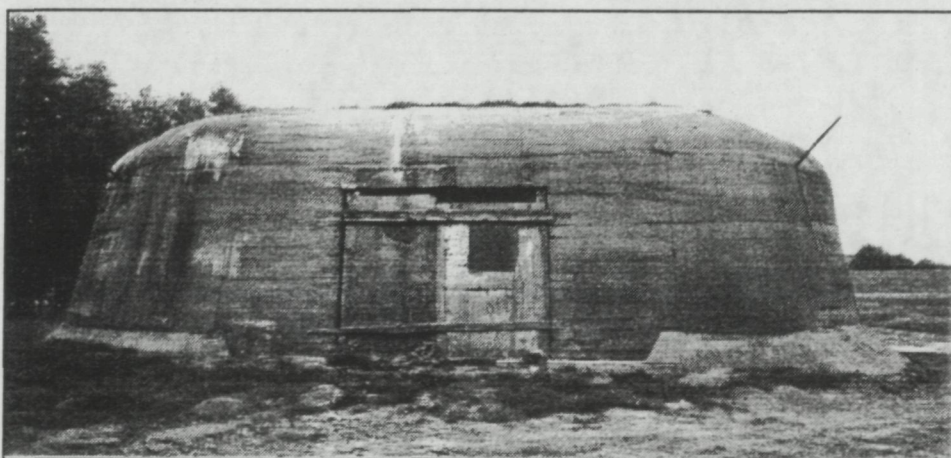
Opnieuw leren Sakkers en Houterman mij dat dit **artilleriebunkers 669 voor mobiel geschut** zijn. (**Schartenstand für Feldgeschütze 60° ohne Nebenräume**)

De twee bunkers behoorden tot een veldbatterij.

Een veldbatterij had als taak het strand onder vuur te nemen, in tegenstelling tot een kustbatterij (**Salzwedel**) die de kustwateren diende te verdedigen.

De veldbatterij ligt (lag) ongeveer drie kilometer van de kust verwijderd.

Vooraanzicht 669

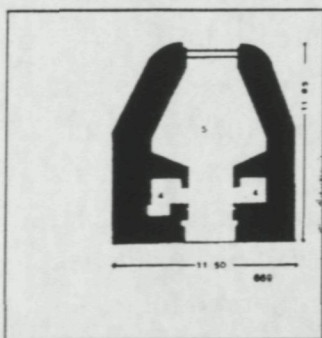

De geschutsopening is netjes afgegrendeld met afgedankte staldeuren.

Je merkt dat de hoeken mooi afgerond zijn. (een bijzonder arbeidsintensief werk!)

Op die manier hadden de treffers minder uitwerking

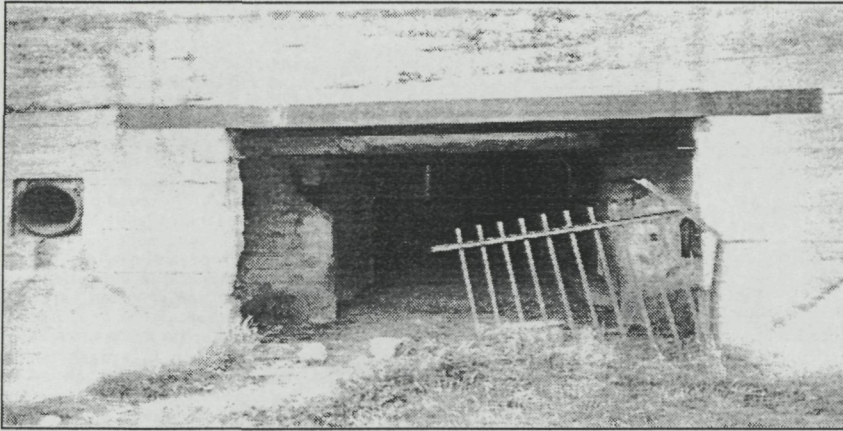
Kenmerkend voor de geschutsbunkers voor veldgeschut zijn de brede toegangen om het geschut in en uit de bunker te rijden.

Achter de geschutskamer bevinden zich twee grote munitienissen voor de granaten en de ladingen.

Binnenin herinneren balen stro aan de recente aanwezigheid van hoevedieren. Overall liggen afdankertjes van landbouwgereedschap.

Het verwrongen staal aan de ingang duidt aan dat hier duidelijk wat meer oplapwerk vereist is, in tegenstelling met de vorige besproken bunker. Welk type geschut hier opgesteld werd, is moeilijk te achterhalen. Ook hier is iets moois van te maken.

Toegang 669

Vrijdag 3 augustus

Toeval of niet. De krant van West-Vlaanderen bloklettert :**Openluchtsite voor evenementen**

'Het opwerpen van de enorme aarden wal, ontstaan na het uitbreiden en uitdiepen van de waterplassen tussen de Schorrestraat en de Steense Dijk, past in een totaalplan voor het sportpark. Het is immers de bedoeling om van deze oorlogssite een educatief-didactisch bezoekerscentrum te maken.

Het opwerpen van de aarden wal rond de bunkers is pas een eerste fase in de plannen rond de uitbouw van het sportpark.

Zo zou de mogelijkheid overwogen worden om de bunkers te renoveren.

Deze twee bunkers zijn echter beschermde monumenten. **(de 2 bunkers type 630 ook!)**

Mits het terugplaatsen van enkele originele stukken uit de oorlogsjaren zou een educatieve en didactische bezoekerssite kunnen ontstaan.' (aldus Oswald Bil, diensthoofd van de Groendienst).

De vzw Simon Stevinstichting deed op 2 april 1997 'n aanvraag ter bescherming van de veldbatterij Stene en de veldbatterij Leffinge als monument. (Dossiernr. DW002056)

Op **10 juli 1997** ondertekende toenmalig Vlaamse Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, Luc Martens het ministerieel besluit.

'Wegens zijn historische en industrieel-archeologische waarde – VELDBATTERIJ STENE EN VELDBATTERIJ LEFFINGE als monument ...'

Wordt hopelijk vervolgd ...

Bibliografie

Nieuwsblad 1997

Hans Sackers en Hans Houtermans (ATLANTIKWALL in Zeeland en Vlaanderen) dec 2000

Krant van West-Vlaanderen vrijdag 3 augustus 2001 pagina 11

Met dank aan Luc Dupon voor de inzage in het aanvraagdossier van de Simon Stevinstichting en het Ministerieel Besluit ondertekend door minister Luc Martens.